

	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Порівняльне правознавство			
		Статус дисципліни Цикл професійної підготовки вибіркового компонента			
Галузь знань	08 Право				
Спеціальність	081 Право				
Освітня програма	Право				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна/заочна				
Курс	2				
Семестр	3				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години	150	
	Лекційні			40/10	
	Практичні/семінарські			30/6	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			80/134	
Семестровий контроль	Залік				
Викладач	Чернік Світлана Дмитрівна, к.і.н., доцент кафедри права та правоохоронної діяльності, доцент				
Контактна інформація	s.d.chernik@cuspu.edu.ua				
Кафедра	кафедра права та правоохоронної діяльності				
Факультет	Історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p><i>Порівняльне правознавство є навчальною дисципліною, в межах якої вивчаються правова панорама карти світу, взаємовідношення між правовими сім'ями (системами), правовими культурами в рамках діалогу правових систем, зумовленого правовою акультурацією. Тим самим розширюється ерудиція студентів, підвищується рівень їхньої правової свідомості та правової культури. У процесі вивчення цієї навчальної дисципліни студенти зможуть здійснювати порівняльний аналіз правових явищ, виявляти їх спільні ознаки та відмінності на підставі встановлення визначених критеріїв порівняння; дізнаються про становлення та розвиток правових систем зарубіжних держав; будуть користуватися термінологією, що застосовується в юридичній компаративістиці; систематизуватимуть правові знання щодо особливостей різних сімей права та здійснювати їх аналіз та узагальнення; на підставі узагальнення інформації про різні правові системи світу, виявлятимуть загальні тенденції розвитку та взаємовпливу національних правових систем та їх сімей.</i></p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p><i>Метою курсу є ознайомити студентів з особливостями та загальними тенденціями розвитку національних правових систем та їх сімей на підставі їх порівняння; сформувати у студентів правничий світогляд, правосвідомість і правову культуру правознавця, юридичне мислення; навчити студентів застосовувати теоретичні правничі знання для здійснення порівняльно-правового аналізу; навчити застосовувати порівняльно-правові дослідження для поглиблення їхніх правових</i></p>				

<p>Компетентності</p>	<p><i>знань.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу; - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; - здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; - цінування та повага різноманітності і мультикультурності; - знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; - формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми; - складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; - використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; - володіти базовими навичками риторики; - доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Розділ 1. Теоретико-методологічні засади порівняльного правознавства. Тема 1. Загальна характеристика порівняльного правознавства. Тема 2. Методологія порівняльного правознавства. Тема 3. Види порівняльно-правових досліджень та правила їх організації. Тема 4. Правові системи та правові сім'ї як основні об'єкти порівняльного правознавства.</i></p> <p><i>Розділ 2. Характеристика окремих правових сімей та сучасних тенденцій зближення національних правових систем. Тема 5. Характеристика романо-германської правової сім'ї. Тема 6. Англо-американська правова сім'я. Тема 7. Релігійна правова сім'я. Тема 8. Характеристика правових систем традиційного типу. Тема 9. Змішані правові сім'ї. Тема 10. Передумови та механізм зближення національних правових систем у сучасних умовах суспільного розвитку.</i></p>

<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Критеріями оцінки є: усні відповіді: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; охайність оформлення письмової роботи. Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на семінарському занятті – 4 бали. До 2-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань. Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів. За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: до 5 балів.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>-обов'язкове відвідування навчальних занять; -активність студента під час семінарських занять; -своєчасне виконання завдань самостійної роботи; -відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до історико-правових джерел); - порушення правил академічної доброчесності.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Онлайн-ресурси: - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua - Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua - Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib - Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського URL: http://library.kr.ua/. - Наукова бібліотека Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В.Винниченка URL: http://www.kspu.kr.ua/ua/pro-biblioteku/novynu. - Центр європейського і порівняльного права. URL: http://www.eclg.gov.ua/</p>

Матеріально-
технічне забезпечення

Аудиторії корпусу № 1 ЦДПУ ім. В.Винниченка, мультимедійне обладнання або ноутбук, смартфони, презентаційні матеріали до курсу, навчальна та наукова література.

Основна

1. Бехруз Х. Введение в сравнительное правоведение. Одесса : Юрид. л-ра, 2002. 323 с.
2. Бехруз Х. Сравнительное правоведение. Одесса : Феникс, 2008. 504 с.
3. Голяк Л.В., Мацко А.С., Тюріна О.В. Порівняльне правознавство / Л.В.Голяк, А.С.Мацко, О.В.Тюріна. К.: МАУП, 2004. 200 с.
4. Дмитрієв А.І., Шепель А.О. Порівняльне правознавство / відп. редактор В.Н. Денисов. К. : Юстиніан, 2003. 184 с.
5. Оборотов І.Г. Порівняльне правознавство : навчальний посібник. Миколаїв, 2011. 228 с.
6. Порівняльне правознавство / за ред. В.Д. Ткаченка. Х. : Право, 2003. 274 с.
7. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О.В. Петришина. Х.: Право, 2011. 272 с.
8. Порівняльне правознавство (правові системи світу) / Ю. С. Шемшученко [та ін.] ; ред. Н. М. Оніщенко ; Інститут законодавства Верховної Ради України, Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К. : Парламентське видавництво, 2008. 488 с..
9. Порівняльне правознавство : підручник / [упоряд.: Бисага Ю. М. та ін.]. Ужгород ; Херсон : Гельветика, 2013. 230 с.
10. Порівняльне правознавство у таблицях : навч. посіб. для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів / О. В. Петришин [та ін.] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2018. 162 с.
11. Порівняльне правознавство: Хрестоматія для юридичних вищих навчальних закладів і факультетів : навч. посіб. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов]. Харків : Право, 2016. 1023 с.
12. Правові системи сучасності : навч. пос. / за ред. Ю. С. Шемшученка. К. : Юридична думка, 2012. 492с.
13. Савчин М.В. Порівняльне правознавство: Загальна частина / М.В.Савчин. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 288 с.
14. Ситар І. М. Порівняльне правознавство: основні категорії : навч.-метод. посібник / І. М. Ситар, О. Л. Чорнобай ; Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Л. : [ЛьвДУВС], 2009. 175 с.
15. Скакун О.Ф. Общее сравнительное правоведение: Основные типы (семьи) правовых систем мира. К. : Ін Юре, 2008. 464 с.
16. Трембіцький А. М. Порівняльне правознавство : навч.-метод. посіб. / Трембіцький А. М., Циганюк Ю. В. 2-ге вид., допов. Хмельницький : ІРД, 2014. 216 с.
17. Харитонов О.І., Харитонов Є.О. Порівняльне право Європи: Основи порівняльного правознавства. Європейські традиції. Х. : Одісей, 2002. 592 с.

Допоміжна

18. Венедіктов С. В. Загальна характеристика джерел права Сполученого Королівства Великобританія та Північної

- Ірландії. *Держава і право*. 2015. Вип.70. С. 3–15.
19. Вінсент А. Д. До питання про свободу совісті і релігії: стаття 9 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. *Право України*. 2015. №2. С. 81 - 97.
  20. Дамірлі М. Методологія порівняльного правознавства: основні елементи і проблеми. *Право України*. 2014. №4. С.184-196.
  21. Дараганова Н.В. Головні критерії розмежування права на приватне та публічне. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. №1. С.10-14.
  22. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз. К.: Основи, 1996. 420с.
  23. Кагадій М. І. Конституції зарубіжних країн близького зарубіжжя як об'єкт порівняльного правознавства. *Журнал східноєвропейського права*. 2016. № 31. С. 53-59.
  24. Кісель В. Й. До питання про дуалізм приватного права. *Південноукраїнський правничий часопис* . 2014. № 2. С. 60-63.
  25. Козаченко В. М. Правова свідомість як джерело права в англосаксонській правовій системі. *Часопис Київського університету права*. 2015. №3. С. 56 - 60.
  26. Лесяк Н. Предмет юридичної компаративістики та проблеми визначення дефініцій. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія : Юридичні науки*. 2020. Т. 7, № 3. С. 82-86.
  27. Лук'янов Д. Правова система як предмет порівняльно-правових досліджень: характеристика за теорією систем. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2015. №2. С. 27 - 35.
  28. Лук'янов Д. Правові системи світу: історія і сучасність право сімейного підходу до їх типологізації. *Право України*. 2015. №9. С. 81 - 89.
  29. Лук'янов Д.В. Релігійні системи в сучасному світі: монографія / Д.В. Лук'янов. Х.: Право, 2015. 352 с.
  30. Майклз Р. Функціональний метод порівняльного права. *Порівняльне правознавство*. 2012. №1-2. С.189 -228.
  31. Матвєєва Т.О. Становлення континентальної системи європейського права на прикладі стародавніх Афін і Спарти. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. №2. С.20-26.
  32. Міхайліна Т. В. Типологізація правових сімей: переосмислення класифікаційних критеріїв та видового складу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2021. Вип. 63. С. 27-31.
  33. Павліченко Є. В. Становлення порівняльного правознавства та порівняльно-правової методології. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. №1. С.18–24.
  34. Павліченко Є. В. Дослідження теоретичної сутності компаративістики в юриспруденції. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. № 4. С. 70–75.
  35. Павлов В. Методологічні підстави антропологічної концепції права. *Право України*. 2014. №1. С.166-181.
  36. Панфьорова М. А. Еволюція нормативно-правового акта в системі джерел права України IX – XIX ст.ст. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. Вип. 2. С. 57-62.
  37. Пархоменко Н. Взаємодія міжнародного, європейського та національного права: теоретичні засади. *Право України*.

2014. №5. С.52-61.
38. Пильгун Н. В. Місце і роль правового прецеденту в правовій системі України. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2021. № 2. С. 55-61.
39. Правові системи сучасності. Глобалізація. Демократизм. Розвиток. / В.С. Журавський, О.В. Зайчук, О.Л. Копиленко, Н.М. Оніщенко; За заг. ред. В.С. Журавського. К.: Юрінком Інтер, 2003. 296с.
40. Саїдов А. Порівняльне правознавство та закономірності розвитку права в умовах глобалізації. *Порівняльне правознавство : науково-практичний фаховий журнал*. 2012. №1-2. С.161-170.
41. Ситар І. М. Критично-правові дослідження в процесі акультурації права. *Форум права*. 2014. № 2. С. 396–402.
42. Ситар І. М. Предмет порівняльного правознавства (методологічний плюралізм). *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. 2014. Вип. 64. С. 42-51.
43. Скакун О. Принципи у методологічному інструментарії загального порівняльного правознавства. *Право України*. 2013. №3-4. С.49-60.
44. Тихомиров О. Д. Проблеми компаративної саморефлексії порівняльного правознавства як юридичної компаративістики. *Право України*. 2019. №3. С. 30-48.
45. Халабуденко О. Порівняльне правознавство: функція, структура, конструкція. *Порівняльне правознавство : науково-практичний фаховий журнал*. 2012. №1-2. С.115-124.
46. Харитонов Є. Від осмислення рецепції римського права – до формування загальної теорії взаємодії правових систем. *Право України*. 2014. №1. С.274-297.
47. Хаустова М. Проблеми класифікації правових систем. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 2. С. 53-65.